

Werkinstructie analyse cohort interviews CGU

Versie 30-10-2020

Inleiding

Kort na het begin van de corona uitbraak in Nederland is binnen het RIVM de Corona GedragsUnit (CGU) opgezet (<https://www.rivm.nl/gedragsonderzoek>). Het onderzoek richt zich op de impact van communicatie en beleid tijdens de pandemie op kennis, houding, gedrag en kijkt daarbij tevens naar de omgeving waarin preventief gedrag verwacht wordt. Tevens wordt onderzocht hoe de bevolking ervoor staat (fysiek, psychisch en sociaal) en hoe dat zich ontwikkelt door de tijd onder invloed van corona en COVID-19. Hierbij verkent het RIVM ook de effecten van beleidsmaatregelen op psychologie, gedrag en maatschappij op langere termijn. Binnen de CGU worden op verschillende manieren data verzameld, bijvoorbeeld door middel literatuuronderzoek, vragenlijstonderzoek samen met de GGD'en en semigestructureerd interviews.

Na elke ronde van het vragenlijstonderzoek, waarvan er nu 7 hebben plaatsgevonden sinds april, vinden interviews plaats. Hiervoor is een interview-cohort opgezet; deze mensen worden elke ronde geïnterviewd. Dit interview-cohort bestaat uit 17 mensen die een brede spreiding kent qua leeftijd, geslacht, woonsituatie en woonplaats. De interviews gaan over de maatregelen die de overheid heeft genomen in het kader van de uitbraak van het coronavirus. Nagegaan wordt of het mensen lukt om de (gedrags)maatregelen op te volgen en wat de pandemie doet met het welbevinden. Bij het cohort kijken we ook naar ontwikkelingen in de tijd. Per interviewronde worden specifieke onderwerpen geselecteerd die relevant zijn in het kader van de pandemie bestrijding en welzijn.

Doelstelling

Leren van de ervaringen in de eerste golf ten behoeve van de huidige situatie aan de hand van de eerste 6 interviewrondes met 17 cohort-respondenten. De interviews zijn afgenomen tussen 1 mei 2020 en half september 2020. Het materiaal is tot nu toe alleen gebruikt voor de snelle kortcyclische analyse. Om hier meer uit te halen en ook later specifiek op thema's in te kunnen zoomen, zullen de interviews gecodeerd moeten worden. Het gaat om circa. 100 transcripten van interviews die op een gedegen en van goede wetenschappelijke kwaliteit gecodeerd moeten worden. De inzichten worden gebruikt voor advies aan het Rijk over beleid en communicatie.

Het is belangrijk dat het secuur wordt gedaan omdat het goed coderen van belang is om straks nauwkeurige analyses te verrichten. Deze nauwkeurige analyses helpen ons om een hoog wetenschappelijke kwaliteit te leveren in zowel onze adviezen als wetenschappelijke publicaties.

Werkwijze

Het coderen gebeurt in het programma Maxqda door student-assistenten van de Radboud Universiteit. Hierbij worden zo veel mogelijk alle transcripten van één respondent aan één codeur toebedeeld. Het coderen gebeurt aan de hand van een drietal onderwerpen en met behulp van een codeerschema dat het RIVM levert.

Onderwerpen:

1. Narratief op persoonsniveau; wat doet de pandemie met iemand, hoe wordt het beleefd?
2. Discrepantie tussen intentie en gedrag (intention-behavior gap)

3. Spanningen tussen het coronabeleid en de dagelijkse situatie.

Codeerschema:

Het codeerschema is opgezet op basis van de snelle analyses en het theoretisch kader van de CGU. Nav het coderen kan deze verder worden verfijnd en aangepast. We hebben een drietal codegroepen die we gebruiken als 'label'. Deze labels geven aan wat het onderwerp van gesprek is, en helpt met specifieke analyses te maken. Dit zijn de codegroepen: Maatregelen (basis), intelligente lockdown en thema's. Bij het coderen zullen deze vaak gebruikt worden, in combinatie met 'inhoudelijke' codes.

Maatregelen (basis)

- Hygiëne; handen wassen, niezen in elleboog
- Afstand houden (1,5 meter);
 - o bekenden
 - o onbekenden
- Drukke vermijden
- Thuiswerken (indien mogelijk)
- Geen handen geven
- Blijf bij klachten thuis
- Laat u testen bij klachten
- Aantal mensen die iemand op bezoek mag ontvangen (is over de tijd heen variabel)

Intelligente lockdown

- Sluiten onderwijsinstellingen
- Sluiten contactberoepen (kapper, fysiotherapeut etc)
- Sluiten horeca/ sportscholen/ culturele instellingen
- Bijeenkomsten verboden
- Openbaar vervoer mijden

Thema's

- Mondkapjes
- Vaccinatie
- Vakantie
- Demonstraties
- Informatie/ communicatie over maatregelen
- Versoepelen maatregelen
- Toekomst
- Testen/testbeleid
- Thuisquarantaine
- Aerosolen
- Lokaal beleid/regionale lockdown
-

Emoties

- Positieve emoties
 - o Blij
 - o Rust(ig)
-
- Negatieve emoties

- Boos/gefrustreerd
- Verdrietig
- Bang/angstig
- Gestresst

Concepten

- Intention-behavior gap
 - Ervaren spanning tussen maatregel (goed willen doen) en gedrag
 - (volhouden van) maatregel gaat ten koste van iets anders (goed sociaal contact, economie, (vaste) activiteiten zoals sporten, borrelavond vrienden, bezoek oma, contact collega's). Structuur valt weg, vaste activiteiten vallen wel, belangrijke sociale contacten, werkplezier etc.) volhouden is niet 'gratis', doet 'pijn'.
 - Dingen worden makkelijker over tijd
 - Dingen worden moeilijker over tijd
 - Verschil mogelijke en daadwerkelijke situatie
- Spanning tussen beleid en praktijk
 - Ruimte verschillende perspectieven. Wordt er bij de maatregelen voldoende rekening gehouden met verschillende belangen en perspectieven.
 - situaties waarin niet aan maatregel voldaan kan worden (en hoe dit ervaren wordt, vaak als erg vervelend) bijv in de (thuis)zorg, docenten, politie. Mensen geven in open antwoord vaak aan dat ze ivm werk geen afstand kunnen bewaren, en dat voelt heel vervelend vaak.
 - (ervaren) tegenstrijdigheden in maatregelen (wel in een vliegtuig, niet in theater)
- Vertrouwen in overheden, in elkaar
 - Conspiraties, andersdenkenden
 - (On)duidelijkheid beleid
 - NL t.o.v. andere landen
- Draagvlak voor maatregelen/ overheidsbeleid
 - Draagvlak is algemeen hoog, maar niet zwart-wit zoals in de vragenlijst wordt uitgevraagd. Vaak komt er een 'maar' achter, bijv zoals net besproken, of: maar er wordt wel weinig rekening gehouden met de economie in de maatregelen. Of ik snap de maatregelen, sta er helemaal achter, maar maak me zorgen over eenzame ouderen
 - Hoog draagvlak, positieve invloed op draagvlak
 - Laag draagvlak, negatieve invloed op draagvlak
- Naleving van de maatregelen
 - Gedrag anderen
 - positief (als voorbeeld)
 - negatief (anderen doen het slecht) (in de supermarkt houdt NIEMAND afstand)
 - als zij dat mogen, mag ik het ook (social norm, Grapperhaus)
 - Volhouden maatregelen (hoe dan, hoe doen mensen dat, wat hebben ze nodig)
 - Effectiviteit response (Helpt het aanbevolen gedrag in het reduceren van het risico. Is het nuttig gedrag? (als ik het doe of als we het samen doen). Ben ik in staat om (kan ik) de aanbevolen gedragingen goed en consistent uit kan voeren,
 - Nuttig gedrag (het heeft effect als ik/iedereen het doet)
 - Kan ik het (bv. ik doe het al uit gewoontes)
 - Afwegingen die gemaakt worden (waarom doen mensen iets wel/niet en wat wegen ze hiervoor tegen elkaar af)

- Risicoperceptie en afweging
 - risico/zorgen algemeen
 - risico/zorgen voor jezelf
 - risico/zorgen naasten
- Strategieën (welke strategieën bedenken mensen zodat ze iets wel kunnen doen)
 - Eigen invulling aan regels geven/zelf bedenken wat goed is
 - Middelen (wat heb je tot je beschikking. Als voorbeeld, grote tuin, dus makkelijk mensen ontvangen buiten)
 -
- Welzijn
 - Overall, hoe gaat het met iemand
 - Sociaal – binnen/buiten
 - Mentaal – veerkracht
 - Fysiek – binnen blijven/sport/bewegen
 - Ontwikkeling over tijd. Waardoor komt het, welk effect heeft het?
 - Ingrijpende gebeurtenis, zoals ziekte/overlijden naaste/verlies baan

Stappen per transcript

Het coderen van een transcript bestaat uit 4 stappen:

- 1) Scannen (breed kijken). Je scant de tekst om een eerste indruk en beeld te krijgen. Hoe is de sfeer, wat valt op, wat voor soort gesprek is het. Als er hele opvallende uitspraken zijn, of bepaalde toon opvalt kan je dit vast noteren.
- 2) Coderen (detailniveau). Codeer het transcript op basis van de codes. Het komt waarschijnlijk heel vaak voor dat een fragment meerdere codes toegekend krijgt. Voor de CGU is het fijn als we inzicht krijgen in uitspraken die bijvoorbeeld over een maatregel gaan (coderen bij de maatregel) en welke afweging mensen maken (ook coderen bij naleving).
- 3) Bedekt welke code(s) het beste past bij het fragment. Codeer deze.
- 4) Als je twijfelt, noteer dit ergens voor jezelf. Hetzelfde voor als je een passende code mist, noteer dit. Dit wordt later besproken. Als bepaalde codes regelmatig gemist worden, kunnen deze worden toegevoegd. Dit zal gezamenlijk worden besloten zodat de codestructuur voor iedereen hetzelfde is.
- 5) Check hoofdlijnen (divergeren). Lees nog een keer het transcript en check de hoofdlijnen. Wat is het grotere plaatje, wat zijn de essentiële elementen van dit transcript. Hierbij kan het nuttig zijn weer terug te kijken naar je aantekeningen van stap 1. Wat zijn interessante bevindingen, welke relaties zie je tussen de gebruikte codes.
- 6) Check tijdens wekelijkse update

Het kan handig zijn om globaal bij te houden hoeveel tijd je kwijt bent aan een transcript. Het hoeft niet snel, het moet vooral grondig, maar dan kunnen we kijken in hoeverre de planning realistisch is.

Een 5^e stap is om de coderingen van dezelfde persoon van 6 rondes achter elkaar te leggen. En deze te vergelijken. Wat valt er op, welke ontwikkelingen zie je vanuit de 3 onderwerpen?

Codes toevoegen, aanpassen en/of verwijderen

Het is van belang dat je niet zelf codes aanpast, aanvult of verwijderd. Hierdoor kunnen de verschillende bestanden niet meer worden samengevoegd. Het veranderen van een spatie of een komma bij een code kan er al voor zorgen dat er niet goed samengevoegd kan worden. Tijdens de wekelijkse update bespreken we elke keer welke codes er aangepast of bijgemaakt zullen worden.

Dan bepalen we ook hoe we dat doen. Dit kan ook betekenen dat je, na het toevoegen of aanpassen van codes, je nogmaals naar 'afgeronde' transcripten moet kijken om wijzigingen door te voeren.

Opslaan van MAXDA bestand

Het is handig om als groep te werken in een projectmap met ieder een eigen MAXQDA bestand. Wanneer er veel codes in het bestand staan kan het voorkomen dat MAXQDA traag werkt of vastloopt. Het is daarom handig om iedere keer wanneer er in het bestand wordt gewerkt een back-up te maken.

Vragen

Als je tussendoor vast loopt, of vragen hebt die niet kunnen wachten, neem dan contact op met:

5.1.2e (5.1.2e @rivm.nl, 5.1.2e)
 5.1.2e (5.1.2e @rivm.nl, 5.1.2e)
 5.1.2e (5.1.2e @rivm.nl, 5.1.2e).

Planning

Datum	Tijd	Activiteit
30-10	10-12 uur	Kickoff: introductie onderzoek plus werkinstructies
6-11	10-10.30 uur	Wekelijkse update
13-11	10-10.30 uur	Wekelijkse update
20-11	10-10.30 uur	Wekelijkse update
27-11	10-10.30 uur	Wekelijkse update
3-12	10-10.30 uur	Wekelijkse update
11-12	10-12 uur	Afronding: brainstorm over wat opviel en afsluiting

Tijdens de wekelijkse updates horen we graag wat opvalt, waar je tegenaan loopt, over welke fragmenten je twijfelt hoe te coderen, welke codes aangepast, aangevuld of verwijderd moeten worden, en welke patronen je ziet.

NB. We hebben wekelijks 30 minuten om de voortgang te bespreken. Daarom is het essentieel dat je de update voorbereid en concrete fragmenten/codes waar een besluit over genomen moet worden voorafgaand aan het overleg mailt.

Heel veel succes!